

СТОМАТОЛОГІЯ

УДК: 616.314.165-002.2-092-08:616.523

СУЧАСНІ СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ В ІНСТИТУТІ СТОМАТОЛОГІЇ НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

О. М. Дорошенко, Н. М. Юнакова

**Національна медична академія післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика, м. Київ**

Вступ. Зростаюча швидкими темпами медична наукова інформація обумовлює необхідність безперервної освіти фахівців за фахом «Стоматологія» через постійне поповнення рівня знань. Надзвичайно стрімкий розвиток стоматології спонукає вносити системні корективи в теоретичну і практичну підготовку лікарів-стоматологів в закладах післядипломної освіти. У цьому сенсі постає дуже важливе питання щодо організації і проведення практичних і семінарських занять, які є провідними в системі післядипломного навчання, та впровадження в навчальний процес новітніх технологій, зокрема тестового контролю рівня знань.

Мета. Запровадження в навчально-методичну роботу Інституту стоматології нових освітніх стандартів післядипломної освіти, зокрема сучасних форм тестового контролю, що сприятиме інтенсифікації навчального процесу та підвищенню якості засвоєння теоретичного курсу і практичної підготовки слухачів.

Результати. Незважаючи на високий ступінь об'єктивності, оперативності та інформативності комп'ютерного тестування, вважаємо, що воно може бути лише однією зі складових системи безперервного навчання лікарів-стоматологів та поєднуватися із практичними і семінарськими заняттями, де відбувається безпосередній контакт між викладачем і слухачем.

Висновки. Сучасні освітні інновації, до яких можна віднести комп'ютерний тестовий контроль, дозволять наблизити стандарти підготовки лікарів-стоматологів до міжнародних вимог і максимально сприяти підвищенню якості їх професійної діяльності.

Ключові слова: лікарі-стоматологи, післядипломна освіта, тестові завдання.

СТОМАТОЛОГІЯ

Вступ. Зростаюча швидкими темпами медична наукова інформація обумовлює необхідність безперервної освіти фахівців за фахом «Стоматологія» через постійне поповнення рівня знань. Надзвичайно стрімкий розвиток стоматології спонукає необхідність вносити системні корективи в теоретичну і практичну підготовку лікарів в закладах післядипломної освіти. У цьому сенсі постає дуже важливе питання щодо організації і проведення практичних і семінарських занять, які є провідними в системі післядипломного навчання, та впровадження в навчальний процес новітніх технологій, зокрема тестового контролю рівня знань, що дозволяє інтенсивніше використовувати навчальний час, підвищити якість засвоєння теоретичних знань та поліпшити практичну підготовку лікарів-стоматологів в жорстких умовах ринкової економіки для конкурентоспроможності їх у світовому медичному просторі [1–5].

Мета. Запровадження в навчально-методичну роботу Інституту стоматології нових освітніх стандартів післядипломної освіти, зокрема сучасних форм тестового контролю, що сприятиме інтенсифікації навчального процесу та підвищенню якості засвоєння теоретичного курсу і практичної підготовки слухачів.

Сьогодні науковці широко використовують сучасну комп'ютерну техніку і ресурси всесвітньої мережі інтернет з метою пошуку збору. Вивчення, зберігання та розповсюдження інформації суттєво допомагає знайти відповіді на запитання, які виникають у щоденній практичній діяльності.

Основна задача контролю знань лікарів — перевірити рівень досягнутих освітніх цілей. Виділяють наступні види контролю знань: — початковий рівень, що використовують для допуску до навчального процесу; поточний контроль — перевірка рівня знань слухачами на заняттях; рубіжний контроль — після закінчення вивчення певного розділу; підсумковий та відстрочений контроль — перевірка виживання залишкових знань і умінь через певний час після вивчення курсу [6–8].

Головною перевагою усної перевірки знань є безпосередній контакт слухача із викладачем. Водночас викладач зазнає ряд труднощів при такій формі перевірки знань, що полягають у відборі змісту запитань, втраті уваги усієї групи під час відповіді слухача, нестачею часу для опитування всіх слухачів. Письмова перевірка дозволяє оцінити знання усіх слухачів групи, але в той же час при ній відсутній

контакт між викладачем і слухачем, в цьому випадку важко оцінити логіку відповіді [1, 5, 9].

Найбільш прогресивним на сьогодні ми вважаємо метод тестування, що при раціональному застосуванні дозволяє визначати результати навчання з великою вірогідністю об'єктивності і надійності. Основними перевагами даної форми контролю отриманих знань є: індивідуальний контроль кожного слухача, систематичний контроль на всіх етапах навчання, комбінація його з іншими формами навчання, всебічність (охоплює усю навчальну програму), відсутність оціночних суджень викладача, єдність вимог для всіх слухачів, адаптивне навчання для певних категорій лікарів-стоматологів.

Розрізняють закриті, напівзакриті і відкриті тестові завдання, що застосовують для визначення рівня знань слухачів. На сьогодні найбільш вживаними під час проведення навчального процесу є закриті тестові завдання, в яких відповідь дається тому, кого тестують, автором тесту. За такої умови слухач може розпізнати правильну відповідь. Основною задачею множинного вибору є ознайомлення із завданням і ймовірними варіантами відповідей до нього. Такі варіанти тестів поділяють на тести зі встановленням послідовності правильних відповідей або на завдання з визначенням групи правильних відповідей, при цьому рекомендовано давати 5 варіантів відповідей, адже їх менша кількість підвищує вірогідність угадування правильної, а більша — збільшує час виконання завдання. При цьому вагомим питання є підбір дистракторів, що мають максимально наблизитися до змісту за суттю запитання до вірної відповіді.

Сьогодні перспективними для впровадження в навчальний процес є використання напівзакритих і відкритих тестів. У напівзакритих завданнях вірна відповідь до них відома лише автору тестів, а слухач, якого тестують, відповідає на поставлені запитання, або заповнює пропуски у незакінчених твердженнях, в які необхідно ввести пропущену інформацію. Особливістю відкритих тестових завдань є те, що відповідь не надається ні викладачу, ні слухачу, а вірна відповідь є результатом обговорення або спостереження.

Результати. Незважаючи на високий ступінь об'єктивності, оперативності та інформативності комп'ютерного тестування, вважаємо, що воно може бути лише однією зі складових системи безперервного навчання лікарів-стоматологів та поєднуватися із практичними і се-

СТОМАТОЛОГІЯ

мінарськими заняттями, на яких відбувається безпосередній контакт між викладачем і слухачем.

Висновки. Сучасні освітні інновації, до яких можна віднести комп'ютерний тестовий контроль, дозволять наблизити стандарти підготовки лікарів-стоматологів до міжнародних вимог і максимально сприятимуть підвищенню якості їх професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вороненко Ю. В. Дидактичні технології викладання питань репродуктивного здоров'я: навч. посіб. для викладачів / Ю. В. Вороненко, А. І. Бойко, Н. Г. Гойда [та ін.] — К.: Книга-плюс, 2011. — 192 с.
2. Дорошенко О. М. Значення комп'ютерного тестування в системній оцінці знань курсантів, які навчаються на передатестаційних циклах з ортопедичної стоматології / О. М. Дорошенко // 36. наук. праць співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. — К., 2013. — Вип. 22, кн. 1. — С. 504–508.
3. Волосовець Т. М. Проблемно-орієнтовані підходи до підготовки лікаря-стоматолога в системі післядипломної освіти / Т. М. Волосовець, О. М. Дорошенко // Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні» 18–19 травня 2017 року, м. Тернопіль. — Том 2. — С. 213–214.
4. Біда В. І. Проблема перевірки якості підготовки фахівців, які навчаються на кафедрі ортопедичної стоматології / В. І. Біда, О. М. Дорошенко, П. В. Леоненко, С. М. Ключан, О. А. Омеляненко // Современная стоматология. — № 2(76). — 2015. — С. 76–78.
5. Волосовець Т. М. Стоматологічні аспекти у діяльності сімейних лікарів // Т. М. Волосовець, О. М. Дорошенко // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я. — № 1 (59), 2014. — С. 74–78.
6. Дорошенко О. М. Системна оцінка рівня знань курсантів, що навчаються на кафедрах інституту стоматології НМАПО імені П. Л. Шупика / О. М. Дорошенко, Т. М. Волосовець, М. В. Дорошенко // Медична освіта. — № 1, 2014. — С. 33–35.
7. Дорошенко О. М. Первинна профілактика стоматологічних захворювань в роботі сімейного лікаря / О. М. Дорошенко, Т. М. Волосовець, М. В. Дорошенко // Вісник наукових досліджень. — № 1, 2014. — С. 63–65.
8. Дорошенко О. М. Оцінка академічної успішності за допомогою системи моніторингу навчання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту за спеціальністю «Стоматологія» / О. М. Дорошенко, О. Ф. Сіренко // Медична освіта. — 2017. — № 1. — С. 52–55.
9. Дорошенко О. М. Шляхи покращення рівня практичної компетентності під час навчання в інтернатурі за фахом «Стоматологія» / О. М. Дорошенко, О. Ф. Сіренко // Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвячена 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні» 18–19 травня, 2017. — Тернопіль. — С. 232–233.

Современные стандарты подготовки врачей-стоматологов в Институте стоматологии НМАПО имени П. Л. Шупика

Е. Н. Дорошенко, Н. Н. Юнакова

Национальная медицинская академия последипломного образования имени П. Л. Шупика, г. Киев

Введение. Растущая быстрыми темпами медицинская научная информация обуславливает необходимость непрерывного образования по специальности «Стоматология» из-за постоянного пополнения уровня знаний. Стремительное развитие стоматологии побуждает вносить системные коррективы в теоретическую и практическую подготовку врачей-стоматологов. В этом смысле очень важна организация и проведение практических и семинарских занятий, которые являются ведущими в системе последипломного образования, и внедрение в учебный процесс новейших технологий, в частности тестового контроля уровня знаний.

Цель. Внедрение в учебно-методическую работу Института стоматологии новых образовательных стандартов последипломного образования, в частности современных форм тестового контроля, что будет способствовать интенсификации учебного процесса и повышению качества усвоения теоретического курса и практической подготовки слушателей.

Результаты. Несмотря на высокую степень объективности, оперативности и информативности компьютерного тестирования, считаем, что оно может быть лишь одной из составляющих системы непрерывного обучения стоматологов и сочетаться с практическими и семинарскими занятиями, на которых происходит непосредственный контакт между преподавателем и слушателем.

Выводы. Современные образовательные инновации, к которым можно отнести компьютерный тестовый контроль, позволят приблизить стандарты подготовки врачей-стоматологов к международным требованиям и максимально способствовать повышению качества их профессиональной деятельности.

Ключевые слова: врачи-стоматологи, последипломное образование, тестовые задания.

**Modern standards for the training of dentists at the
Institute of Dentistry of Shupyk National Medical
Academy of Postgraduate Education**

O. M. Doroshenko, N. M. Yunakova

**Shupyk National Medical Academy
of Postgraduate Education, Kyiv**

Introduction. Due to growing medical scientific information the need for continuing education of specialists in the field of “Dentistry” is becoming highly important as the opportunity to update their knowledge. Extremely rapid development of dentistry stipulates systemic theoretical and practical training of dentists in institutions of postgraduate education. In this sense, a very important issue arises regarding the organization and holding of practical and seminar sessions as the main teaching activities in the postgraduate education system as well as the introduction of advanced technologies, in particular, test knowledge control.

Goal. To introduce new educational standards for postgraduate education regarding teaching and methodological work, in particular, modern forms of test knowledge control, for improving the educational process and also theoretical and practical training of students at the Institute of Dentistry.

Results. Despite the high degree of objectivity, efficiency and information content of computer testing, we suggest that it can be just one of the components of continuing training for dentists and combined with practical lessons and seminars, where there is a direct contact between a teacher and a listener.

Conclusions. The education innovations, which can include computer test control, will allow us to adjust our dentists’ training to international standards and improve the quality of doctors’ professional activities.

Key words: dentists, postgraduate education, test tasks.

Відомості про авторів:

Дорошенко Олена Миколаївна — доктор медичних наук, професор, Директор Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9, тел.: (044) 206-73-09.

Юнакова Наталія Миколаївна — кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології Інституту стоматології Національної ме-

УДК 616.31–989.28

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АНОМАЛІЙ І ДЕФОРМАЦІЙ ПРИКУСУ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМ СТАНОМ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

К. М. Лихота, О. В. Петриченко, Чжан Цянь

**Національна медична академія післядипломної освіти
імені П. Л. Шупика, м. Київ,
Українська військово-медична академія, м. Київ**

Резюме. Проведено аналіз вітчизняних та зарубіжних літературних джерел щодо етіології, клініки, діагностики та лікування зубощелепних аномалій у дітей з мовними порушеннями. Визначено взаємозв'язок між аномаліями та деформаціями прикусу та функціональним станом зубощелепної системи, а також визначено основні фактори, що сприяють виникненню зубощелепних аномалій у пацієнтів із мовними порушеннями.

При розробці правильного та послідовного плану лікування поєднаних патологій дуже важливо забезпечити взаємодію та ефективну співпрацю логопеда та ортодонта, що дозволяє своєчасно усувати анатомічні порушення в будові органів артикуляції, та коригувати розвиток щелепно-лицевого апарату дитини в цілому.

Ключові слова: патологія прикусу, зубощелепні аномалії, шкідливі звички, порушення функцій, порушення звуковимови.

Вступ. Питання етіології, клініки та патогенезу аномалій і деформацій щелепно-лицевої ділянки набувають особливої актуальності, оскільки стрімко збільшується їх поширеність. У зв'язку з цим удосконалюються методи діагностики та лікування вроджених і набутих ортодонтичних патологій [2, 3, 4, 7, 12].

Мета. Вивчити особливості проявів порушення функцій зубощелепної ділянки у дітей з зубощелепними аномаліями.